

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUISELKRANTKRABEL) DoePAK DuPAK
Nr. 30a

DIT IS KLEINE JAN

HJ LEERDE LOPEN

ALS
KIND
WILDE HU NIET DEUGEN

HJ STAK MEESTERS
PRUIKJE IN BRAND

LATER DESERTEERDE
HU UIT HET LEGER

DAAROP ZOCHT HU ZIJN
GELUK ALS KOORDDANSER

VERVOLGENS ALS MATROOS

UITEINDELIJK WERD HU
POPPENSPELER

HJ VROEG DE HAND
VAN KATRIJN

EN WERD VADER

DE DOOD KWAM TE GAST,
JAN VERJOEG HEM

EINDE

De levensloop van Jan Klaassen: een beeldgeschiedenis

Deze door *Hetty Paërl* gemaakte strip is geïnspireerd op *Het leven van Jan Klaassen verteld aan de Nederlandsche jeugd* (1860). In dit prentenboek beschrijft de Amsterdamse schoolmeester *J. Schenkman* het wel en wee van Jan Klaassen als kind, en als trompetter in het leger van stadhouder en prins Willem II.

Na de dood van de prins in 1650 wordt Jan koorddanser, matroos en *poppenspeler*. Hij trouwt met *Katrijn*. Hun huwelijk bestaat uit schelden en slaan.

Hun kroost wordt de deur uit geschopt. Als de *Dood* opkomt, jaagt Jan hem weg. Jan Klaassen is afgebeeld met een flinke buik en een bochel.

Hij draagt een kleurrijk kostuum met een steek op zijn hoofd. Hij lijkt zo sprekend op de Franse *Polichinelle* (spreek uit: poliesjjenel).

Katrijn heeft een luifelmutsje op. Nog meer poppenkastverhalen vind je via www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl.

Concept en tekst: Otto van der Mieden © (2010). Veel lees- en kijkplezier en applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruiemelkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: doepak) is een stang- en trucepop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doodsde stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.